

Sygn. akt I C 380/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2024 r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Anna Gajewska

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Zuzga

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 stycznia 2024 roku

sprawy z powództwa Powiatu P. - (...) Centrum Pomocy (...) w P.

przeciwko Gminie O. - Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w O.

o zapłatę

o r z e k a:

I. Zasądza od pozwanej Gminy O. - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w O. na rzecz powoda Powiatu P. - (...) Centrum Pomocy (...) w P. kwotę 507,63 zł (pięćset siedem złotych 63/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 11.07.2023r. do dnia zapłaty.

II. Zasądza od pozwanej Gminy O. - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w O. na rzecz powoda Powiatu P. - (...) Centrum Pomocy (...) w P. kwotę 370,00 zł (trzysta siedemdziesiąt złotych 0/100) tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 380/23

UZASADNIENIE

Powiat P. – (...) Centrum Pomocy (...) w P. wystąpił z powództwem przeciwko Gminie O. – Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w P. o zapłatę kwoty 507,63 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 11.07.2023r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazał, że domaga się zwrotu kosztów pobytu małoletniej W. N. (1) w rodzinie zastępczej za okres od 17.11.2022r. do 31.05.2023r. w oparciu o art. 191 ust. 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podniósł, że małoletnia została umieszczona w spokrewnionej rodzinie zastępczej – u swojej siostry K. B. zamieszkałej w O. – na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego, natomiast przed umieszczeniem jej po raz pierwszy w pieczy zastępczej pozostawała pod władzą rodzicielską matki, której miejscem zamieszkania był O.. W tych okolicznościach, przy uwzględnieniu ww. regulacji, w ocenie powoda Gmina O. jest właściwą do współfinansowania pobytu ww. dziecka w pieczy zastępczej.

Wydanym w niniejszej sprawie w dniu 6 września 2023 roku nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy w Piszcu nakazał pozwanej zapłacić na rzecz powoda całość dochodzonego roszczenia wraz z kosztami postępowania. (k. 33)

Pozwana Gmina O. wniosła sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty zaskarżając go w całości. Wniosła o oddalenie powództwa i o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana wskazała, że o miejscu zamieszkania decyduje zarówno fakt przebywania w danej miejscowości, jak i wola przebywania. O pobycie w danej miejscowości decydują okoliczności pozwalające przeciętnemu obserwatorowi na wyciągnięcie wniosku, że dana miejscowość jest głównym ośrodkiem życia osoby. W przypadku dziecka, które do 18 roku życia objęte jest obowiązkiem szkolnym, miejscem zamieszkania będzie miejscowość, w której dziecko to realizuje obowiązek szkolny. Załączone do pozwu dokumenty wskazują jednoznacznie, że od dnia 24.10.2022r. miejscem zamieszkania małoletniej W. N. (1) było O., w którym od dnia 02.11.2022r. małoletnia realizowała obowiązek szkolny. Wyprowadzając się z O. małoletnia zabrała wszystkie swoje rzeczy i od tego czasu nigdy już nie przebywała pod opieką przedstawiciela ustawowego. Na dzień 17.11.2022r., kiedy Sąd Rejonowy w Opolu wydał postanowienie o zabezpieczeniu umieszczenia małoletniej w pieczy zastępczej, małoletnia miała już miejsce stałego zamieszkania w O., nie w O..

Sąd ustalił, co następuje:

W. N. (1) urodziła się (...) w P..

Do 21 października 2022 roku ww. małoletnia mieszkała ze swoją matką G. K. oraz siostrą Ł. O. w O.. Ojcu małoletniej – M. N. – władza rodzicielska nad małoletnią nie została przyznana.

W O. małoletnia W. N. (1) ukończyła szkołę podstawową, a od dnia 1 września 2022 roku do dnia 21 października 2022 roku była uczennicą Technikum nr 5 w E..

W dniu 19 września 2022 roku matka małoletniej doznała krwotoku mózgowego wskutek czego wymagała hospitalizacji. Początkowo przebywała w Szpitalu (...) w G., a następnie trafiła do Ośrodka opiekuńczo-rehabilitacyjnego T. w K. ponieważ wymagała długiej rehabilitacji.

Z uwagi na powyższe, od dnia 22 października 2022 roku małoletnia W. N. (1) przebywała u swojej siostry K. B. w O., gdzie od dnia 24 października 2022 roku rozpoczęła naukę w Publicznym Technikum nr 7.

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2022 roku wydanym w sprawie I. N. (...), Sąd Rejonowy w Opolu III Wydział Rodzinny i Nieletnich udzielił zabezpieczenia na czas toczącego się postępowania z wniosku K. B. o umieszczenie w rodzinie zastępczej małoletniej W. N. (2), w ten sposób, że zarządził umieszczenie małoletniej W. N. (1) w spokrewnionej rodzinie zastępczej i obowiązki rodziny zastępczej powierzył siostrze małoletniej – K. B.. Jednocześnie Sąd ustalił, że miejscem zamieszkania małoletniej na czas toczącego się postępowania będzie każdorazowe miejsce zamieszkania rodziny zastępczej.

Postanowieniem z dnia 23 lutego 2023 roku wydanym w ww. sprawie I. N. (...), Sąd Rejonowy w Opolu III Wydział Rodzinny i Nieletnich ograniczył G. K. władzę rodzicielską nad małoletnią W. N. (1) w ten sposób, że zarządził umieszczenie małoletniej w spokrewnionej rodzinie zastępczej, a obowiązki rodziny zastępczej powierzył K. B. i P. B..

(dowód: znajdujące się w aktach sprawy I. N. (...) Sądu Rejonowego w Opolu: odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej k. 7, wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Pieszku z dnia 28.12.2007r. sygn. akt III RC 44/07 k. 9, dokumentacja medyczna matki małoletniej k. 11-18, postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia k. 20 oraz postanowienie o umieszczeniu małoletniej w rodzinie zastępczej k. 73; świadectwo ukończenia szkoły podstawowej k. 69-70; pismo z Zespołu Szkół nr (...) w E. k. 18 i 91; pismo z Zespołu Szkół Zawodowych w O. k. 67; zeznania świadków H. J. k. 78v i Z. D. k. 78v)

Prezydent Miasta O. decyzją z dnia 2 stycznia 2023 roku, znak (...) (...)251.2022.KL, przyznał świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka W. N. (1) w spokrewnionej rodzinie zastępczej w wysokości 1 936,33 zł za okres od 17.11.2022r. do 31.01.2023r. oraz w wysokości 785,00 zł miesięcznie za okres od 01.02.2023r. do 31.12.2024r.

(dowód: decyzja Prezydenta Miasta O. k. 14)

W dniu 29 maja 2023 roku Powiat P. w oparciu o art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wezwał Gminę O. do uiszczenia kwoty 507,63 zł i wyznaczył jej do zapłaty ostatecznie termin do dnia 10 lipca 2023 roku.

(dowód: pismo k. 8; nota obciążeniowa k. 9; pismo k. 16)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda jest zasadne.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dokumenty, załączone do akt niniejszej sprawy oraz do akt sprawy III Nsm 1507/22 Sądu Rejonowego w Opolu, i zeznania świadków H. J. i Z. D.. Dokumenty te nie budziły żadnych wątpliwości co do ich wiarygodności i autentyczności. Z kolei zeznania świadków były spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniały.

Kwestię finansowania wydatków ponoszonych na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, regulują przepisy art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (dalej: ustawa). Zasadniczo organem zobowiązanym do ponoszenia tych kosztów jest powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej (art. 191 ust. 1 ustawy). Z mocy art. 176 pkt 5 ustawy, zobowiązana jest do współfinansowania kosztów pobytu małoletniego w rodzinie zastępczej jest gmina. Z kolei rozmiar tego współfinansowania określa art. 191 ust. 9 ustawy, zgodnie z którym w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi m.in. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Z kolei art. 192 ustawy określa co stanowi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinie zastępczej.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do oceny czy, a jeśli tak to gdzie małoletnia W. N. (1) miała miejsca zamieszkania przed umieszczeniem jej po raz pierwszy w pieczy zastępczej, od czego zależało ustalenie właściwej gminy obowiązanej do współfinansowania wspomnianych wyżej wydatków.

Należy wskazać, że zgodnie z przepisem art. 26 § 1 k.c., miejscem zamieszkania dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską jest miejsce zamieszkania rodziców, albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska, lub któremu zostało powierzony wykonywanie władzy rodzicielskiej. W związku z tym należało ustalić, jakie było miejsce zamieszkania matki małoletniej, tj. G. K. zarówno w dniu 22 października 2022 roku kiedy małoletnia wyjechała z O. do O., jak i w dniu orzekania przez sąd opiekuńczy o umieszczeniu małoletniej w pieczy zastępczej.

Przepis art. 25 k.c. stanowi, że miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Pojęcie miejsca zamieszkania, przyjęty w tym przepisie jest konstrukcją prawną, na którą składają się dwa elementy. Fizyczne przebywanie w danej miejscowości i zamiar, wola stałego pobytu w nim. Powszechnie przyjmuje się, że oba te elementy muszą występować łącznie. Dla ustalenia miejsca zamieszkania nie wystarczy zatem, ani samo zamieszkiwanie w sensie fizycznym, jednak bez zamiaru stałego pobytu, choćby zamieszkiwanie trwało przez dłuższy czas, ani sam zamiar stałego pobytu w danej miejscowości, nie połączony z przebywaniem w tej miejscowości. O miejscu zamieszkania rozstrzyga zawsze całokształt okoliczności, wskazujący na zejście się stanu faktycznego przebywania z zamiarem takiego przebywania.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, że zarówno w dniu 22 października 2022 roku kiedy małoletnia wyjechała z O. do O., jak i w dniu orzekania przez sąd opiekuńczy o umieszczeniu małoletniej w pieczy zastępczej, miejscem zamieszkania – w rozumieniu art. 25 k.c. – matki małoletniej było miasto O..

Przebywanie małoletniej w O. miało charakter jedynie tymczasowy, podejmowane tam czynności były czynnościami strictly organizacyjnymi, nie noszącymi cech trwałości. Co istotne, małoletnia nie przebywała w O. pod opieką przedstawiciela ustawowego, a jedynie pod opieką swojej siostry.

W tych okolicznościach nie budzi wątpliwości Sądu, że małoletnia W. N. (1) przed umieszczeniem jej pierwszy raz w pieczy zastępczej miała miejsce zamieszkania w mieście O., stąd to pozwana Gmina O. jest obowiązana do współfinansowania kosztów pobytu małoletniej w rodzinie zastępczej.

W oparciu o dowody z odpisu decyzji Prezydenta Miasta O. z dnia 2 stycznia 2023 roku, znajdującej się na karcie 14 akt sprawy i noty obciążeniowej z dnia 29 maja 2023 roku, znajdującej się na karcie 9 akt sprawy, Sąd ustalił, że 10% kosztów miesięcznego utrzymania małoletniej w rodzinie zastępczej, wynosiło 507,63 złotych i taką kwotę należało obciążyć pozwaną Gminę O..

Strona powodowa żądała także zasądzenia odsetek ustawowych liczonych od dnia 11 lipca 2023 roku do dnia zapłaty. Podstawę prawną do sformułowania takiego żądania stanowią przepisy art. 481 k.c. Na podstawie dowodu z odpisu noty obciążeniowej z dnia 29 maja 2023 roku (k. 9) oraz pisma z dnia 26 czerwca 2023 roku, znajdującego się w aktach sprawy na karcie 16, Sąd ustalił, że w dniu 29 maja 2023 roku powód wezwał pozwaną do uiszczenia kwoty 507,63 zł i wyznaczył jej do zapłaty ostatecznie termin do dnia 10 lipca 2023 roku, który to termin należy uznać za wystarczający i spełniający wymóg niezwłoczności w zapłacie. W tych okolicznościach należało przyjąć, że pozwana popadła w opóźnienie co do dochodzonej kwoty z upływem dnia 10 lipca 2023 roku, a w związku z tym od następnego dnia, czyli od 11 lipca 2023 roku, należały się stronie powodowej odsetki ustawowe.

Wobec powyższego, w oparciu o powołane przepisy, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu, mając na uwadze jego wynik, Sąd orzekł w oparciu o przepis § 2 pkt 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.) oraz art. 98 § 1 i 3 k.p.c. W tym przypadku jest to kwota 100 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu oraz kwota 270 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Łącznie 370 zł. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.